

Παγκόσμιος ανταγωνισμός στην κατάρτιση: αναδυόμενες οικονομίες

Η Κίνα, η Ινδία, η Ρωσία και η Νότια Κορέα έχουν παρόμοιες προτεραιότητες με την Ευρώπη σε ό,τι αφορά την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση

Οθούμενες από την παγκοσμιοποίηση και τις τεχνολογικές αλλαγές, που έχουν οδηγήσει σε απαιτητικότερες παραγωγικές διαδικασίες, οι αναδυόμενες οικονομίες ανταγωνίζονται την Ευρώπη και σε ό,τι αφορά τη μεταρρύθμιση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (ΕΕΚ) ⁽¹⁾.

Εάν εξετάσουμε επιλεκτικά ορισμένες πολιτικές, θα δούμε ότι όπως η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ), έτσι και η Κίνα, η Ινδία, η Ρωσία και η Νότια Κορέα, επιδιώκουν να αναβαθμίσουν την εικόνα της κατάρτισης και να βρουν καλύτερους τρόπους πρόγνωσης των αναγκών σε δεξιότητες.

Τα τελευταία είκοσι χρόνια, η Κίνα, η Ινδία και η Ρωσία έχουν ενσωματωθεί περισσότερο στην παγκόσμια οικονομία. Οι χώρες αυτές, μαζί με τη Νότια Κορέα η οποία ξεκίνησε αυτή την πορεία στη δεκαετία του 1960, σημείωσαν κατά την περίοδο αυτή μεγαλύτερη οικονομική ανάπτυξη από το μέσο όρο, παρά τις σημαντικές κρίσεις που αντιμετώπισε η Ρωσία στις αρχές της δεκαετίας του 1990 και η Νότια Κορέα το 1997.

Στην Κίνα, και ακόμη περισσότερο στην Ινδία, η γεωργία είναι ο μεγαλύτερος εργοδότης. Ωστόσο, τα στοιχεία (στον Πίνακα 1) αποκρύπτουν την σημαντική αλλαγή που έχει προκαλέσει η παγκοσμιοποίηση στην οικονομική δομή αυτών των χωρών: στην Κίνα η μερίδα των εργαζομένων στον κλάδο της γεωργίας μειώθηκε από 60% που ήταν το 1990 σε 43% το 2006, ενώ το 2008 η χώρα είχε πλέον αναδειχθεί δεύτερη σε εξαγωγές μεταποιημένων προϊόντων στον κόσμο, μετά τη Γερμανία. Στο μεταξύ, στην Ινδία η συμμετοχή των υπηρεσιών στο ΑΕγχΠ αυξήθηκε από 41% την περίοδο 1990-2001 στο 54% το 2006.

Η Ινδία έχει ιδιαίτερα καλές επιδόσεις στην ανάπτυξη λογισμικού και την τεχνολογία πληροφοριών. Αλλά και η Νότια Κορέα, η οποία διαθέτει ισχυρή μεταποιητική βάση, άρχισε να εισχωρεί στην ανάπτυξη λογισμικού. Η Ρωσία κατέχει ηγετική θέση στην εξαγωγή πετρελαίου, φυσικού αερίου και ορυκτών. Στη Ρωσία και τη Νότια Κορέα, ο τομέας των υπηρεσιών αντιστοιχεί σε μερίδα του εργατικού δυναμικού συγκρίσιμη με εκείνη της ΕΕ. Ωστόσο, η συμβολή

των υπηρεσιών ως μερίδα του ΑΕγχΠ στις χώρες αυτές είναι πολύ λιγότερη από ό,τι στην ΕΕ.

Πίνακας 1: Κατανομή ΑΕγχΠ (2008) ανά τομέα και ανά ποσοστό απασχόλησης (2007)

Πρωτογενής τομέας		
Χώρα	% ΑΕγχΠ	% εργατικού δυναμικού
Κίνα	10,6	43,0*
Ινδία	17,2	60,0**
Ρωσία	4,1	10,2
Νότια Κορέα	3,0	7,2
Ευρωπαϊκή Ένωση	2,0	4,3
Δευτερογενής τομέας		
Χώρα	% ΑΕγχΠ	% εργατικού δυναμικού
Κίνα	49,2	25,0*
Ινδία	29,1	12,0**
Ρωσία	41,1	27,4
Νότια Κορέα	39,5	25,1
Ευρωπαϊκή Ένωση	26,8	26,4
Τριτογενής τομέας		
Χώρα	% ΑΕγχΠ	% εργατικού δυναμικού
Κίνα	40,2	32,0*
Ινδία	53,7	28,0**
Ρωσία	54,8	62,4
Νότια Κορέα	57,6	67,7
Ευρωπαϊκή Ένωση	71,1	69,3

*2006, **2003

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/us.htm>

Και στις τέσσερις χώρες, η κατάρτιση είναι κυρίως σχολική, και έχει χαμηλό κύρος σε σχέση με τη γενική εκπαίδευση. Στη Νότια Κορέα, οι εργαζόμενοι που είναι απόφοιτοι κατάρτισης αμείβονται χαμηλότερα και έχουν λιγότερες ευκαιρίες για προαγωγή σε σύγκριση με τους απόφοιτους ακαδημαϊκού προσανατολισμού. Η Ρωσία πάσχει

⁽¹⁾ βλ. Ενημερωτικό σημείωμα Μαρτίου 2009
http://www.cedefop.europa.eu/etv/Information_resources/Book_shop/publication_details.asp?pub_id=541

από ασυμβατότητες ανάμεσα σε αυτά που προσφέρει το εκπαιδευτικό σύστημα και εκείνα που χρειάζεται η αγορά εργασίας.

Σε όλες τις χώρες, οι περισσότεροι μαθητές επιλέγουν τη γενική εκπαίδευση. Αν και τα στατιστικά στοιχεία δεν είναι άμεσα συγκρίσιμα, υποδεικνύουν ότι η εγγραφή στη δευτεροβάθμια κατάρτιση κυμαίνεται (στις τέσσερις χώρες) μεταξύ του 30% με 40% των μαθητών. Το ποσοστό αυτό είναι αισθητά χαμηλότερο από το αντίστοιχο για την ΕΕ που ανέρχεται σε 50% περίπου (Πίνακας 2).

Πίνακας 2: Κατανομή των μαθητών στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση ανά κατεύθυνση προγράμματος, % 2006

Χώρα	2006	
	Γενική εκπαίδευση	Επαγγελματική εκπαίδευση
Κίνα	60,7	39,3
Ινδία	60,0	40,0
Ρωσία	67,5	32,5
Νότια Κορέα	70,0	30,0
Ευρωπαϊκή Ένωση (εξαιρείται το ΗΒ)	51,0	49,0

Πηγή: Eurostat/ ΟΟΣΑ

Αναβάθμιση της εικόνας της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης

Προκειμένου να προσελκύσουν περισσότερους μαθητές στην επαγγελματική εκπαίδευση, οι πολιτικές αυτών των χωρών ιδρύουν περισσότερες επαγγελματικές σχολές, δίνουν πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση μέσω σπουδών επαγγελματικής κατάρτισης, και εφαρμόζουν άλλα σχετικά μέτρα με στόχο ομάδες οι οποίες συνήθως δεν συμμετέχουν στην κατάρτιση.

Έως το 2010, η Κίνα θα διαθέτει ένα εθνικό δίκτυο 2000 κέντρων κατάρτισης, τα οποία θα διδάσκουν πρακτικές δεξιότητες. Το 2007, η Ινδία ανακοίνωσε πρόγραμμα ίδρυσης περίπου 50.000 νέων κέντρων ανάπτυξης δεξιοτήτων και 10.000 νέων επαγγελματικών σχολών. Η Ινδία φιλοδοξεί έως το 2010 το 50% περίπου των μαθητών της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης να φοιτούν σε σχολές επαγγελματικής εκπαίδευσης. Προκειμένου να αντιμετωπίσει την έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού, κυρίων τεχνιτών, η Νότια Κορέα μετατρέπει το ένα τρίτο των επαγγελματικών λυκείων της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης σε εξειδικευμένα λύκεια που στοχεύουν σε συγκεκριμένες ειδικότητες, αντί της έως τώρα ευρύτερης διακλαδικής κατάρτισης. Στη Ρωσία συνεχίζεται η συζήτηση σχετικά με τον τρόπο βελτίωσης των επαγγελματικών σχολών, είτε με αναδιάρθρωση του δικτύου των σχολών στην κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση (κλείσιμο ή αναβάθμιση) είτε με ενσωμάτωσή τους αυτών στις επαγγελματικές σχολές της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Η Κίνα έχει αυξήσει την επαγγελματική εκπαίδευση στα πανεπιστήμια. Η εγγραφές των Κινέζων φοιτητών σε επαγγελματικά μαθήματα πανεπιστημιακού επιπέδου αυξή-

θηκαν από 2,9 εκατομμύρια το 2000 σε 5,9 εκατομμύρια το 2004. Η επαγγελματική εκπαίδευση για απόφοιτους πανεπιστημίου στην Κίνα υποστηρίζει επίσης νέους που θέλουν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση. Η Ινδία παρέχει επί του παρόντος περιορισμένες δυνατότητες στους αποφοίτους επαγγελματικής εκπαίδευσης να προχωρήσουν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η οποία παραμένει κυρίως ακαδημαϊκή. Ωστόσο, σχεδιάζει την ίδρυση 1600 νέων ιδρυμάτων βιομηχανικής κατάρτισης και πολυτεχνικών σχολών. Η Ρωσία διερευνά τρόπους ενίσχυσης της σύνδεσης μεταξύ των επαγγελματικών σχολών της ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την τριτοβάθμια εκπαίδευση. Η Νότια Κορέα ιδρύει επαγγελματικά κολέγια τετραετούς φοίτησης που προσφέρουν πρώτο πτυχίο, και αυξάνει τον αριθμό ενήλικων σπουδαστών στα ιδρύματα μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (junior college) και τα πανεπιστήμια.

Παράλληλα με την προσέλκυση ταλέντων στην επαγγελματική εκπαίδευση μέσω της προσφερόμενης πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, η Κίνα και η Ινδία βελτιώνουν την πρόσβαση στην κατάρτιση για όλους. Πολλές βασικές βιομηχανίες της Κίνας, οι οποίες βρίσκονται κυρίως στην παράλια ζώνη, εξαρτώνται από ανειδίκευτους εργάτες από την ύπαιθρο. Παρέχονται λοιπόν στις αγροτικές περιοχές επαγγελματικά προγράμματα με στόχο την ευκολότερη πρόσβαση των νέων της υπαίθρου στην κατάρτιση. Έτσι καλύπτεται η αυξανόμενη ζήτηση για ειδικευμένους εργαζόμενους στις βιομηχανικές ζώνες και ενθαρρύνονται οι επενδύσεις στις αγροτικές περιοχές, εφόσον δημιουργείται ειδικευμένο εργατικό δυναμικό. Για να ενθαρρύνεται η συμμετοχή στις επαγγελματικές σχολές, δίνονται υποτροφίες σε νέους από φτωχές οικογένειες.

Η Ινδία εφαρμόζει ειδικά μαθήματα κατάρτισης με στόχο την αντιμετώπιση της ανισότητας μεταξύ των δύο φύλων και των κοινωνικών ανισορροπιών. Τα κοινοτικά κολέγια – η κύρια πηγή επαγγελματικής κατάρτισης για όσους βρίσκονται στην αγορά εργασίας - προσφέρουν μαθήματα για ανειδίκευτους και φτωχούς, ιδιαίτερα όσους εγκατέλειψαν το σχολείο έχοντας μόνο βασική εκπαίδευση. Το περιεχόμενο των τμημάτων προσαρμόζεται στις ανάγκες της τοπικής οικονομίας.

Το πρόγραμμα διά βίου ανάπτυξης επαγγελματικών δεξιοτήτων 2007-11 της Νότιας Κορέας έχει στόχο την αύξηση της συμμετοχής των ενηλίκων στην ΕΕΚ. Το κράτος χρηματοδοτεί μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ) ώστε να συμμετέχουν οι εργαζόμενοι στην επαγγελματική κατάρτιση. Οι ΜΜΕ ενθαρρύνονται επίσης να ενταχθούν σε κοινοπραξίες, οι οποίες περιλαμβάνουν μεγάλες επιχειρήσεις, οργανώσεις εργοδοτών, εκπαιδευτικά ιδρύματα και πανεπιστήμια, που είναι σε θέση να διοργανώσουν επαγγελματική εκπαίδευση για τους υπαλλήλους των ΜΜΕ.

Αν και οι ευκαιρίες για κατάρτιση βελτιώνονται και στις τέσσερις χώρες, δεν έχει σημειώσει πρόοδο η αναγνώριση γνώσεων που αποκτώνται εκτός σχολικού πλαισίου - η οποία όμως μπορεί να αποτελέσει μέσο προ-

σέλκυσης περισσότερων ανθρώπων στην κατάρτιση. Μεγάλο μέρος της κατάρτισης, ιδιαίτερα των ενηλίκων, αποκτάται εντός των επιχειρήσεων αλλά δεν πιστοποιείται. Η εμπιστοσύνη στις διαδικασίες επικύρωσης της γνώσεων που αποκτώνται εκτός σχολείου είναι περιορισμένη.

Ωστόσο, γίνονται προσπάθειες για τη βελτίωση των διαδικασιών και των προτύπων πιστοποίησης. Η Κίνα διαθέτει ένα δίκτυο πιστοποίησης που εκτείνεται σε ολόκληρη τη χώρα. Η Ινδία επίσης επιχειρεί να αναπτύξει την αναγνώριση μη τυπικής γνώσης. Δημιουργήθηκε σχέδιο αξιολόγησης και πιστοποίησης των γνώσεων που έχουν αποκτηθεί άτυπα, το οποίο καλύπτει 17 από τις 28 πολιτείες της Ινδίας. Έως το 2007, η Ινδία είχε αναπτύξει πρότυπα επάρκειας για 46 τομείς δεξιοτήτων.

Η κατάρτιση συνδέεται στενότερα με την αγορά εργασίας

Το 2005, η Κίνα έθεσε ως στρατηγική προτεραιότητα την ευθυγράμμιση των επαγγελματικών σχολών με τις ανάγκες της αγοράς εργασίας: τα προγράμματα σπουδών και οι μέθοδοι διδασκαλίας προσαρμόζονται στις ανάγκες των οικονομικών κλάδων. Η Ινδία, προκειμένου να καλύψει τις ανάγκες της αγοράς εργασίας, σχεδιάζει την ανάπτυξη ενός εθνικού πλαισίου προγραμμάτων σπουδών, το οποίο θέτει στο επίκεντρο μια παιδαγωγική μέθοδο που βασίζεται στην εργασία. Ανταποκρινόμενη εν μέρει στις επικρίσεις των εργοδοτών, η Νότια Κορέα ενισχύει τη διδασκαλία βασικών δεξιοτήτων, λειτουργικής χρήσης της αριθμητικής και ομαδικής εργασίας στα επαγγελματικά σχολεία. Και στις τέσσερις χώρες, οι κύριοι εμπλεκόμενοι στην πολιτική για την επαγγελματική κατάρτιση είναι η κυβέρνηση, οι περιφερειακοί εκτελεστικοί φορείς και οι τοπικές αρχές. Ο ρόλος των κοινωνικών εταίρων είναι σχετικά περιορισμένος, αλλά αυτό αρχίζει σε ορισμένες περιπτώσεις να αλλάζει.

Για να φέρει πιο κοντά τις επαγγελματικές σχολές με τις επιχειρήσεις, η Νότια Κορέα ενθαρρύνει τις σχολές να δημιουργούν σπουδαστικές επιχειρήσεις με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την άντληση κεφαλαίων. Συνδέει επίσης τις τοπικές βιομηχανίες με τα κολέγια σε ζώνες βιομηχανικής και τεχνολογικής εκπαίδευσης και υποστηρίζει την έναρξη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων για σπουδαστές επαγγελματικών σχολείων. Το πρόγραμμα της Νότιας Κορέας έχει οδηγήσει στη δημιουργία κλαδικών δικτύων επιχειρήσεων, ενός επαγγελματικού σχολείου και ενός ιδρύματος μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης (junior college). Οι σπουδαστές θεωρούνται υπάλληλοι του κλάδου. Αποφοιτούν από το πρόγραμμα του επαγγελματικού σχολείου και συνεχίζουν στη μεταδευτεροβάθμια εκπαίδευση πριν απασχοληθούν στον αντίστοιχο κλάδο.

Ποιος πληρώνει για την κατάρτιση;

Αν και τα δεδομένα όσον αφορά τη χρηματοδότηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι ελλιπή και για τις τέσσερις χώρες, φαίνεται ότι κάθε μία έχει αυξήσει σημαντικά την κρατική χρηματοδότηση της αρχικής επαγ-

γελματικής εκπαίδευσης την τελευταία δεκαετία. Ωστόσο, με εξαίρεση την Ινδία, ένα μεγάλο μέρος της χρηματοδότησης για την αρχική ΕΕΚ προέρχεται από ιδιώτες, κυρίως από δίδακτρα, αλλά και από δωρεές και δραστηριότητες που επιφέρουν εισόδημα, όπως πώληση προϊόντων που κατασκευάζονται στο εργαστήριο του σχολείου.

Στην Κίνα, η κρατική χρηματοδότηση για την αρχική ΕΕΚ ανέρχεται στο 50% με 60% του συνολικού κόστους. Στη Ρωσία το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 60% περίπου (σημειώνοντας άνοδο από το 30% το 2000). Στη Νότια Κορέα, περίπου 60% του προϋπολογισμού για την αρχική ΕΕΚ προέρχεται από ιδιωτικές πηγές. Η κρατική χρηματοδότηση διαφέρει ανάλογα με τον τύπο του σχολείου. Στην Κίνα η κρατική χρηματοδότηση καλύπτει μόνο το 30% περίπου του συνολικού κόστους για τους ενήλικες που φοιτούν στο πανεπιστήμιο. Στη Ρωσία και τη Νότια Κορέα, οι σπουδαστές στην τριτοβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση πρέπει να καλύψουν πολύ μεγαλύτερο μέρος του κόστους απ' ό,τι οι σπουδαστές των δευτεροβάθμιων σχολών.

Από τα τέλη της δεκαετίας του 1990 όλοι οι εργοδότες στη Νότια Κορέα υποχρεούνται να καταβάλλουν εισφορά στο «ταμείο ανάπτυξης επαγγελματικών ικανοτήτων». Το ποσό διαφέρει ανάλογα με το μέγεθος της εταιρείας (0,1% της συνολικής μισθοδοσίας για εταιρείες με λιγότερους από 10 υπαλλήλους, 0,7% για επιχειρήσεις με περισσότερους από 300 υπαλλήλους). Το ταμείο, το οποίο τελεί υπό κρατική διαχείριση, είναι η κύρια πηγή χρηματοδότησης για την αρχική και τη συνεχιζόμενη κατάρτιση, για την οποία δαπανώνται περίπου 1 δισεκατομμύριο δολάρια ετησίως. Ωστόσο, αμφισβητείται η διαχείριση των εισφορών και η διανομή των χρημάτων.

Στην Ινδία η εικόνα είναι λιγότερο ξεκάθαρη, φαίνεται όμως ότι το μεγαλύτερο μέρος της χρηματοδότησης για την αρχική κατάρτιση προέρχεται από την κυβέρνηση, και συμπληρώνεται με συνεισφορές από τα ομόσπονδα κρατίδια.

Προσδιορισμός των αναγκών σε δεξιότητες

Και οι τέσσερις χώρες κάνουν προγνώσεις για τις γενικές ανάγκες σε ανθρώπινο δυναμικό, χρησιμοποιώντας διάφορες πηγές. Δεν γίνονται όμως συστηματικές προγνώσεις με συνδυασμό ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων, με αποτέλεσμα να μην αναλύεται επαρκώς η σχέση τεχνολογικής ανάπτυξης - αναδυόμενων αναγκών σε δεξιότητες. Οι δραστηριότητες πρόγνωσης σπάνια συνδέονται με την ανάπτυξη προγραμμάτων σπουδών και προφίλ.

Στην Κίνα, τα γραφεία ευρέσεως εργασίας παρέχουν ποσοτικά δεδομένα, όπως ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας, για την πρόγνωση της ζήτησης στην αγορά εργασίας. Τα στοιχεία για τις αστικές περιοχές είναι σχετικά αξιόπιστα, αλλά εκείνα των αγροτικών περιοχών είναι συχνά ελλιπή. Η επιτροπή σχεδιασμού της Ινδίας διεξάγει ή αναθέτει τη διεξαγωγή ερευνών σχετικά με την

ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, τα επαγγελματικά προσόντα, την απασχόληση και τη δημιουργία δεξιοτήτων. Το εθνικό σύστημα πληροφοριών για το τεχνικό εργατικό δυναμικό της Ινδίας διεξάγει έρευνες σχετικά με τις βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες ανάγκες σε διάφορους κλάδους. Επίσης αξιολογεί και προβλέπει τη ζήτηση και τις ελλείψεις προσφοράς τεχνικών δεξιοτήτων στα κρατίδια. Διεξάγονται επίσης περιφερειακές επαγγελματικές έρευνες για τον προσδιορισμό των μαθημάτων που ενδείκνυνται για την κάλυψη των τοπικών αναγκών. Ωστόσο, τα αποτελέσματα των ερευνών δεν λαμβάνονται πάντοτε υπόψη κατά το σχεδιασμό της επαγγελματικής κατάρτισης.

Η Νότια Κορέα διαθέτει ελάχιστους μηχανισμούς για τον προσδιορισμό και την πρόγνωση της ζήτησης στην αγορά εργασίας. Τα ερευνητικά ιδρύματα διεξάγουν ετήσιες μελέτες για τις ανάγκες σε εργατικό δυναμικό, την οικονομική ανάπτυξη και την ανεργία με σκοπό την πρόβλεψη της ζήτησης σε εργατικό δυναμικό για τα επόμενα δύο χρόνια. Η ζήτηση δεξιοτήτων και προσόντων προσδιορίζεται μέσω δειγματοληπτικής έρευνας στις επιχειρήσεις.

Στη Ρωσία, η πρόγνωση των αναγκαίων δεξιοτήτων διεξάγεται περιφερειακά και τοπικά - είναι δηλαδή κατακερματισμένη, χωρίς εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Μια πρόσθετη δυσκολία στη Ρωσία είναι ότι οι περισσότερες προγνώσεις βασίζονται σε ποσοτικά δεδομένα. Η βελτίωση των προγνώσεων για την αγορά εργασίας συνιστά πολιτική προτεραιότητα.

Ομοιότητες και διαφορές με την ευρωπαϊκή πολιτική

Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί ως προς την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στην Κίνα, την Ινδία, τη Ρωσία και τη Νότια Κορέα, οι χώρες αυτές υπολείπονται των χωρών της ΕΕ. Οι μεταρρυθμίσεις που έχουν θεσπιστεί έως τώρα φαίνεται να έχουν μόνο περιορισμένη επιτυχία.

Σε καμία από τις χώρες αυτές δεν παρατηρείται τα τελευταία χρόνια ουσιαστική αύξηση στη μερίδα των σπουδαστών που προτιμούν την επαγγελματική εκπαίδευση. Ορισμένα μάλιστα στοιχεία δείχνουν ότι οι ευκαιρίες μεταπήδησης από τη μία κατεύθυνση στην άλλη ενθαρρύνουν τους νέους να μετακινηθούν από την επαγγελματική στη γενική εκπαίδευση.

Στη Νότια Κορέα, το ποσοστό σπουδαστών στα επαγγελματικά σχολεία μειώθηκε από 38% το 2000 σε 35% το 2004. Η Ινδία αγωνίζεται επίσης να αυξήσει το ποσοστό σπουδαστών που είναι εγγεγραμμένοι στην επαγγελματική εκπαίδευση. Η Κίνα είχε σχετική επιτυχία, καθώς οι εγγραφές στα επαγγελματικά σχολεία αυξήθηκαν από 11,1 εκατομμύρια το 2001 σε 14 εκατομμύρια το 2004. Στη Ρωσία, η μείωση των εγγραφών στην κατώτερη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση, η οποία θεωρείται ότι αφορά τα μη προνομιούχα κοινωνικά στρώματα, αντισταθμίζεται από την αύξηση στην ανώτερης δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης, η οποία έχει καλύτερη φήμη.

Πολλές από τις πολιτικές που προσπαθούν να θέσουν σε εφαρμογή η Κίνα, η Ινδία, η Ρωσία και η Νότια Κορέα,

εφαρμόζονται ήδη στην Ευρώπη. Αντιμετωπίζουν ζητήματα τα οποία είναι οικεία στα κράτη μέλη της ΕΕ από τη μεταρρύθμιση των δικών τους συστημάτων ⁽²⁾, και ιδίως ζητήματα που αφορούν την ενοποίηση της γενικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης με τρόπους που θα εξασφαλίζουν ισότιμη αντιμετώπιση.

Ωστόσο, παρά την περιορισμένη πρόοδο, οι αλλαγές που πραγματοποιεί η Κίνα, η Ινδία, η Ρωσία και η Νότια Κορέα στο σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης είναι μεγάλης εμβέλειας και ουσιαστικές. Η ΕΕΚ χρησιμοποιείται όχι μόνο για τη δημιουργία δεξιοτήτων εν γένει, αλλά για την αντιμετώπιση της κακής ποιότητας των προϊόντων, για την μείωση της κατανάλωσης ενέργειας και των εργατικών ατυχημάτων, και τη βελτίωση των δυνατοτήτων καινοτομίας.

Παρά την τρέχουσα οικονομική κρίση, η δυνατότητα μακροπρόθεσμης ανάπτυξης αυτών των τεσσάρων χωρών παραμένει υψηλή, και σημασία έχει ότι έχουν κατανοήσει το βασικό ρόλο που διαδραματίζει η επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση στη διατήρηση της ανάπτυξης: οι οικονομίες τους θα εξαρτώνται όλο και περισσότερο από τις δραστηριότητες του δευτερογενούς και τριτογενούς τομέα, καθώς επίσης από πιο εξελιγμένα συστήματα παραγωγής, αλυσίδες εφοδιασμού και προϊόντα.

Οι εξελίξεις στις αναδυόμενες οικονομίες συνιστούν σοβαρό επιχείρημα υπέρ της συνέχισης των μεταρρυθμίσεων της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ευρώπη.

T.Θ. 22427, 551 02 Θεσσαλονίκη,
ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
Ευρώπης 123, Θεσσαλονίκη, ΕΛΛΑΔΑ/GREECE
Τηλ. +30 2310490111, Φαξ +30 2310490020
E-mail: info@cedefop.europa.eu
www.cedefop.europa.eu

Αριθμός καταλόγου: TI-BB-09-003-EL-N
© Ευρωπαϊκό Κέντρο για την Ανάπτυξη της Επαγγελματικής Κατάρτισης, 2009
Επιτρέπεται η αναπαραγωγή με αναφορά της πηγής.

⁽²⁾ Continuity, consolidation and change [Συνέχεια, παγίωση και αλλαγή], Cedefop 2009
http://www.cedefop.europa.eu/etv/Information_resources/Bookshop/publication_details.asp?pub_id=528